

Poštnina plačana v gotovini.

Posamezna številka 1 Din.

Uredništvo v
Murski Soboti
Rokopise ne vrača
Izhaja vsako so-
boto in stane s
poštnino vred za
celo leto 40 Din, za
pol leta 20 Din, za
četrt leta 10 Din

NAŠ DOM

Narodno-socialističen tednik

Upravišтво v
Murski Soboti
Oglasi:
□ cm stane 1 Din
Oglasi za celo
stran, za 1/2 in za
1/4 strani stanejo
75 para za 1 □ cm
Pri večkratni obja-
vi primeren popust

6. štev.

Murska Sobota, dne 28. aprila 1923.

I. leto.

Prvi maj, svetovni praznik delavcev.

V torek bo 1. maj. Nič to ni posebnega. In vendar se ga veselijo vsi, mladi in stari, bogatini in siromaki. Da, siromaki še prav posebej, kajti konec je tistih dolgotrajnih dnij, ko je udarjal mraz po oknih in vratih nezakurjenih, ali pa le slabo zakurjenih, zaduhlih sobic, v katere je usoda potisnila na milijone siromašnih mož, žen in otrok, da v njih prebijejo tiste, v naših krajih številne dni, ko se ne more brez črevljev in brez tople obleke iz hiše in ko se ne more brez škode za zdravje prebiti v omraženem stanovanju. Delavec, kmet, vsi ti mali ljudje, skromni v svojih gmotnih zahtevah, se vesele meseca maja, kajti odselej bodo imele dve skrbi manje, namreč skrb za obutalo in za oblačila ter skrb za kurivo. Bosi pojdejo na delo in v ponošeni, pomanjkljivi obleki, pa vendar bodo zadovoljni in srečni.

Pa ne radujejo se baš samo 1. maja, ne, vesele se sploh prerojenja prirode. Toda na milijone jih je v civiliziranih državah, ki jim je baš prvi dan v maju svet. In to so milijoni delavcev, ki se zavedajo svojega stanu in se ga ne sramujejo ter svetu pridigujejo evangelij socializma! In ti so nekoč določili, da bodi 1. maj „svetovni praznik delavcev“. Leta 1889 meseca julija je to bilo. Takrat se je vršil v Parizu internacionalni kongres delavcev in takrat so zastopniki delavcev sklenili, da se bo od leta 1890. naprej vsako leto proslavljalo 1. maj kot praznik dela in delavcev in da bo ta dan počivalo delo. Takrat so tudi določili, da trajajo delovni časi 8 ur na dan. Od 1. maja 1890 naprej delavstvo v vseh kulturnih državah res tudi proslavlja 1. maj kot svoj stanovski praznik.

Pa prišla je vojna in z enim mahom je uničila vse, kar si je bilo delavstvo zgradilo in si izvojevalo tekom dolgih let in v težkih bojih. Delo je zgubilo veljavo, čast je imel le, kdor je znal bolje se vojevati in ubijati, blagostanje si je mogel ustvariti le, kdor je znal dobro verižiti in trgovati, pa zasramovati sovražnike in ščuvati za nadaljevanje vojne. To je trajalo vse dotlej, da ni prišel konec svetovne vojne. Trenotno je prišlo do moči delavstva, toda njegova slava je kmalu zopet zatemnela. Povojna miselnost narodov je kmalu zopet krenila v naglašanje nacionalnosti. In tako se danes narodi borijo zopet na razne nacionalne principe in puščajo z nemar socialno stran širokih plastij naroda, blagostanje delavskega stanu. S tem pa si ustvarjajo v krogih siromašnega prebivalstva še večje sovražnike, kajti delavci in vsi, kar jih je bednih, začenjajo uvidevati, da so jih varali tisti, ki so jim obečavali, da bo vse dobro, čim dobimo svojo državo. Kajti državo svojo smo dobili, število siromakov pa je vedno večje.

Velike ljudske slavnosti so v prejšnjih časih bile izraz ljudskega razpoloženja dne 1. maja. Letos bo ta proslava skoraj povsod precej klaverna. Zlasti tudi pri nas v Sloveniji. Ako pa se gmotne razmere de-

lavcev do prihodnjega leta ne bodo znatno izboljšale, potem bo 1. maj 1924 oznanjevalec politične zrelosti našega proletarijata. Letošnji maj pa to gotovo še ne bude!

Kapitulacija demokratskega kandidata Štefana Kührja.

Kakor smo poročali v 4. številki, je g. Štefan Kühr, prekmurski okrajni kandidat demokratske stranke dne 17. marca 1923, torej dan pred volitvami, prestopil v radikalno stranko. Svojega koraka vodstvu demokratske stranke ni sporočil, marveč je stranko varal s tem, da je raznim pristajem demokratske stranke na njih vprašanje, se je-li res prodal radikalcem, izjavil, da to ni res. Na dan volitev so razni agitatorji po celnem Prekmurju, zlasti pa na voliščih razširjali z roko pisane plakate velike oblike, na katerih je bilo napisano sledeče: „Tolvajija Benka in radikalne stranke! Odeberavci! Laž je, da bi jaz stopo v radikalno stranko! Zavolo lažnjivega plakata je Benko birovijski prejkdan. Vsi svoje votume v prvo škrinjico Štefan Kühr!“

Sedaj pa je g. Benko zaradi žaljive vsebine teh plakatov dvignil zasebno obtožbo proti g. Štefanu Kührju. Dne 23. aprila se je vršila kazenska razprava pri okrajnem sodišču v Murski Soboti pred sodnikom g. drjem Makom. Zasebni obtožitelj g. Benko pravi v svoji obtožbi, da je g. Kühr dne 17. marca 1923 prestopil v radikalno stranko in da je njega (Benka) pooblastil, da sme v Kührjevem imenu dati natisniti plakate in v njih s podpisom Štefana Kührja sporočiti volilcem, da je prestopil v radikalno stranko. Obtožnica dolži g. Kührja, da je takoj potem, ko so plakati prišli iz tiskarne, dal z roko napisati in razširjati lepake z gori navedeno vsebino: „Tolvajija...“

Kühr je dejanje priznal pri razpravi. Nato sta se gg. Benko in Kühr poravnala. G. Kühr je podal izjavo in se je zavezal, da jo v naslednji številki svojega tednika „Morszka krajina“, ki ga izdaja v Murski Soboti, objavi in sicer v slovenskem jeziku. Izjava se glasi takole: 1. Priznam in je resnica, da sem dne 17. marca 1923 vstopil v radikalno stranko in da sem pismeno pooblastil g. Benka kot srezkega kandidata na listi drja Stojadinoviča, da o tem mojem koraku obvesti prekmursko prebivalstvo potom letakov. 2. Obžalujem, da sem kljub svojemu pod 1. priznanemu koraku dopustil, da so se na dan volitev razširjali z roko pisani plakati naslednje vsebine: „Tolvajija Benka in radikalne stranke! Odeberavci! Laž je, da bi jaz stopil v radikalno stranko! Zavolo lažnjivega plakata je Benko birovijski prejkdan. Vsi svoje votume v prvo škrinjico!“ Murska Sobota, dne 23. aprila 1923 Štefan Kühr l. r. Z ozirom na to izjavo in zavezo, da jo g. Kühr objavi, je g. Benko umaknil svojo zasebno obtožbo. Nato pa je upravitelj drž. pravdnštva dvignil javno obtožbo zoper obtoženega

Štefana Kührja zaradi prestopka po § 6 zak. z dne 26. 1. 1907 d. z. št. 18 (zakon o varstvu volilne in zborovalne slobode), ker je na dan volitev naklepoma razširjal lažnjiya poročila o tem, da ni prestopil v radikalno stranko in torej s tem begal volilce, ki se z ozirom na kratek čas niso več mogli informirati o tem, je-li je Kühr res odstopil ali pa ne. Na to je sodišče g. Kührja od obtožbe zaradi prestopka proti varnosti časti, oprostilo, obsodilo pa ga je zaradi prestopka po § 6 gori navedenega zakona na 3 dni zapor.

Kakor se govori po Murski Soboti, namerava g. Kühr ustaviti nadaljnje izdajanje „Morszke krajine“, ki ga urejuje in izdaja on sam. S tem se hoče ogniti, da bi moral v lastno sramoto objaviti gornjo izjavo, ki je za njega nečastna. Prebivalstvo v Prekmurju pa je sedaj za eno skušnjo bogatejše, namreč, da tudi politikom in časopisom ni dovoljena vsaka „tolvajija“.

Preko vsega tega pa moramo priznati, da postopanje g. Štefana Kührja ni prav nič bolj obsoje vredno, kakor pa postopanje tistih naših inteligentov v Prekmurju, ki so pred volitvami bili srdito navdušeni demokrati, klerikalci ali pa celo socialisti, pa so ob volitvah iz raznih razlogov preskočili v radikalni tabor, ko je zapihljal radikalni veter iz Beograda oziroma iz Ljubljane. Pride čas, pa bo šiba usode pobožala tudi nje, in morda še bolj žarko, kakor pa je pogladila g. Štefana Kührja za njegov greh z dne 17. 3. 1923.

Parlamentarni položaj.

Kralj je Pašiću poveril nalogo, da sestavi vlado. Ker so radikalci sami pre-slabi, da bi sestavili vlado, so sklenili, da se sporazumijo z demokrati in z zemljoradniki. Kralj je sicer sprejel v avdijenci tudi dr. Korošca kot zastopnika revizijonističnega bloka, to pa bolj zaradi tega, da se informira o stališču bloka, najbolj pa menda zaradi tega, da se ne bi tolmačilo njegovega stališča tako, da on že kar od kraja in brezpogojno obsoja strem-ljenje vseh v revizijonističnem bloku združenih treh strank. Skorej gotovo pa ne zaradi tega, da to skupino že sedaj pri-tegne v vlado. Pričakovati torej smemo, da se v kratkem sestavi nova vlada, ki jo bodo tvorili predvsem radikalci, demokrati in srbski agrarci (zemljoradniki).

Ker je demokratska stranka poleg radikalne stranke najmočnejša, a vendarle ni dovolj močna, da bi z ostalimi centra-lističnimi skupinami sama vodila pogajanja, je prav verjetno, da bo njena zveza z radikalci le kratkega življenja. Pomisliti moramo, da dolže demokrati radikale raznih nezakonitostij v času volitev, ki so demo-kratom odjedle marsikak mandat; na drugi strani moramo vpoštevati, da smatrajo radikalci demokrate za svoje najnevarnejše tekmece in bi je radi spravili iz kombi-nacije. Zato bodo radikalci raje pritegnili zemljoradnike, ki jim niso tako nevarni, ker jih je premalo. Važno za nas Slovence je to, da je zemljoradniška stranka kot

pogoj za vstop v vlado postavila zahtevo, da sme oblast obsegati nad 800.000 prebivalcev. To bi bila neprecenljiva koncesija Slov. ljudske stranki ozir. Slovincem sploh, ki so pri zadnjih volitvah avtonomično glasovali baš zaradi tega, ker zahtevajo zedinjeno, enotno oblast Slovenije in odklanjajo beograjski stvor štajerske in kranjske oblasti. Ako sprejmejo radikalci to zahtevo zemljoradnikov, potem se bo tudi Slovenska ljudska stranka približala vladi in vstopila v njo, kar bi morali na vsak način pač le pozdraviti, kajti v neizmerno škodo nam Slovincem je, če v beograjski vladi nimamo nobenih zastopnikov. Težje je vprašanje z Radičevci. Ako ne pridejo v kombinacijo in za enkrat ne pridejo, kakor se kaže, potem smemo pričakovati, da se bodo ob kaki ugodni priliki Radičevci znašli v parlamentu in zmešali štrene vladnim strankam. Eno je gotovo že danes, namreč, da trdne vlade za dalj časa sestaviti ne bo mogoče. Zato se ne smemo čuditi, ako se dnevno po parkrat na dvoru odpirajo vrata, skozi katera prihaja sedaj ta, sedaj oni voditelj kake stranke k vladarju v avdijenco.

Domače vesti.

Sokolsko društvo v Murski Soboti. Nocoj ob 20. uri se vrši v prostorih „čitalnice“ predavanje, na katerem bo predaval delegat mariborske sokolske župe brat dr. Kovačič iz Maribora in sicer o sokolski disciplini, bratstvu, ideji itd. Dolžnost vsakega brata in sestre je, da se gorenjega predavanja gotovo in točno udeleži. (Eventuelno odsotnost je opravičiti pri odboru). Zdravo! Odbor.

Murska Sobotica. Štedljivost na napačnem mestu. Nek tukajšnji urad vlaga pri sodišču predloge za prisilno osnovo zastavne pravice. Predlog je namenjen sodišču in stranki. Ker je notranji in zunanji uradni jezik v Prekmurju slovenski in ker od domačega prebivalstva skoraj nikdo ne ovlada nemškega jezika, moramo tako brezbriznost SHS-urada javno ožigosati. Krivdo zadene tukajšnji urad, predvsem pa delegacijo ministrstva financ v Ljubljani, ki še do danes ni omislilo slovenskih tiskovin. Če se že nemške tiskovine rabijo v notranjem poslovanju, naj bo, ljudstva pa nam vendar ne gnjavite z docela tujim jezikom. Izgovor „nema pare“ tu ne velja, ker gre za naš narodni ponos in za ugled naše uprave. Državni uradi v Murski Soboti so uradi države Slovencev, Hrvatov in Srbov, niso pa kake filijalke uradov Nemške Avstrije. Kar se je prvo

leto po prevratu moglo trpeti, tega danes nikakor več ne moremo dopustiti.

Markišavci. Za gerenta naše občine je imenovan g. Miklavž Franko.

Gornja Lendava. V zadnji številki je nekdo pisal iz Beltincev in se pritoževal, da morajo Beltinčarje po 5 ur daleč k uradom v Dolno Lendavo. Pa Beltinčanje so lahko že zadovoljni. Njim vsaj po bregovih ni treba hoditi, kakor nam iz Gornje Lendave, iz Kuzdobljanje, Trdkove in drugih vesnic, ki ležijo tu čisto blizu madžarske in avstrijske meje. Že pred vojno je vogrska vlada hotela za te naše severne kraje postaviti sodišče v Gornji Lendavi. Vojna je vse te račune zmešala in tako čakamo še danes vedno nato, da bi dobili pri nas okrajno sodišče, da nam ne bi trebalo tako daleč hoditi v Mursko Sobotico. Radi bi vedeli, koliko let še bomo morali čakati, da dobimo pri nas prepotrebno sodišče. Tudi za državo bi bilo to dobro. Ne bi imela toliko izdatkov, kakor jih ima danes.

Šalovci. Na roparskem vltomu v stanovanje vdove Terezije Krčmar, o katerem smo že poročali v zadnji številki, je bilo udeleženih več ljudi. Šest te sodrge (3 moške in 3 ženske) — sami domačini — je orožništvo že poiskalo. Spravili so jih v Mursko Sobotico na varno.

Tej številki smo priložili položnice ter prosimo, da se nam po isti pošlje naročnina. Upravništvo.

Tedenske vesti.

V Prekmurju ni organiziranega delavstva skoraj nič. Zato se pri nas 1. maj ne bo praznoval. Delavci bodo delali kakor ob drugih delavnikih. Vsekakor pa je dolžnost vseh službodajaleev, ki imajo srce za svoje delavce in za uslužbence, da jim dajo ta dan prosto in jim ne odtegnejo zaslužka. Če že ne celi dan, pa vsaj popoldan naj jim dajo prosto. Že gola uslužnost zahteva, da se gospodar s hvaležnostjo ozre na delavce in uslužbence, ki mu pomagajo spravljati bogastvo. Prvi maj je za to najprimernejši dan.

Promet na železnici Murska Sobotica—Hodoš že zopet stoji. To je naravnost škandal. Ravnateljstvo v Zagrebu bi se pač moralo malo bolje brigati za to edino prometno cesto v Prekmurju!

Naši prekmurški poljski delavci na Madžarskem. Kakor vsako leto, tako se odpravlja tudi letos na stotine in stotine poljskih delavcev preko meje na Madžarsko. Pri nas v Prekmurju je ljudstvo po nekod

pregosto naseljeno, zemlja ni rodovitna in ne more prehraniti vseh. Zato si poiščejo kruha drugod. Krvavo prislužen je delavski kruh. Posebno tisti, ki si ga hodijo iskat na Madžarsko, si ga prislužijo težko. Prepuščeni so na milost „polirjem“, delavskim podjetnikom, še bolj pa samovolji raznih madžarskih grofovskih upraviteljev (intesov). Zastareli zakoni, v marsičem kruti, težijo našega delavca in jemljejo marsikateremu pogum, da bi vstrajal do konca. Želimo našim delavcem na Madžarskem vso srečo na delu in upamo, da se zdravi in zadovoljni vrnejo s svojim zaslužkom, da potem preko zime lahko preživijo sebe in svojo deco!

Velika železniška nesreča v Postojni. Dne 23. t. m. je tržaški-dunajski osebni vlak v Postojni trčil v tovorni vlak in mu razbil več vagonov. Več oseb je bilo poškodovanih. Isti vlak je imel nato zopet smolo na Savi, o čemu poročamo na drugem mestu.

V žepu je eksplodirala bomba nekemu orožniku v Beogradu, ter ga razmesarila.

V Nedeljišču v Medjimurju je udarila strela v hišo J. Gombareka in ga na mestu ubila. Strela je skozi dimnik udarila v sobo, v kateri se je nahajal Gombarek. Njegova dva otroka, ki sta takrat tudi bila v sobi, sta ostala živa in sta dobila le lahke poškodbe. Hiša Gombarekova ni imela strel vodovoda.

Koliko je sirot v naši državi? Otroci, ki nimajo več roditeljev in za katere tudi nobeni krušni starši ne skrbijo, je v Jugoslaviji okoli 100.000. Bogatci in vsi, ki nimajo svoje dece naj se usmilijo sirot in jim pomagajo.

I. kongres jugoslovanske narodno-socialistične mladine se vrši letos 20. maja v Ljubljani. Kongresa se udeleži tudi močno odposlanstvo čehoslovaške proletarske mladine.

Srbski nacijonalisti — Orjunaši so napadli slovenske in muslimanske poslance v Žemunu, ki leži ob Donavi in Save nasproti Beogradu. Poslanci so v neki gostilni večerjali. Zaraditega sta se dr. Korosec in dr. Krasnica pritožila pri predsedniku skupščine dr. Pelešu.

Krvava agrarna reforma. V neki vasi blizu Zvornika v Bosni so delili zemljo. Ker je komisija dodelila največ zemljo dobrovoljcem (bivšim vojakom, ki so se prostovoljno borili za Jugoslavijo), so se domači kmetje z orožjem spravili med komisijo in nad dobrovoljce in je iztirali.

Nesmiselno uničevanje. V Osijeku so finančni organi v raznih trgovinah zaplenili okoli 15 milijonov cigaretnih stročnic (hilz) v vrednosti pol milijona dinarjev.

Čebelar v maju.

Članek o „Čebelarstvu v aprilu“ v zadnji številki „Našega doma“ je bil veselo pozdravljen med domačini čebelarji. Nekateri so se baš z ozirom nanje naročili na „Naš dom“ in nam obljubili, da bodo dopisovali in poročali o čebelarstvu v Prekmurju. Vsi so pa izrazili željo, da bi prinašal „Naš dom“ navodila za vsaki mesec že naprej.

Cvetoči mesec maj si je izbral najlepši čas v celem letu, mesec poln pesmi, veselja in novih nad. Vsi se otrešamo zimskega spanja in zopet primemo delo v odpočite roke, da nas jesen ne bo varala v stavljениh nadah.

Življenje v maju razvija v vsakemu bitju posebno moč. Vsa narava se razcveti in vzeleni. Najlepši kras ji pa dajejo cvetlice, ki privabljajo krilate goste, da jih obletavajo in s prenašanjem prahu oplojavajo.

Tudi med čebele je prišlo novo življenje. Že v aprilu so se pripravljale na svoj rajsko-veseli ženitovanjski ples v maju, za rojenje in vplemenitev mladim matic.

Vse čebele so na delu. Prišla je med nje posebna živahnost in delavnost. V slogi zastavijo vse moči za splošni blagor svojega rodu. Ne poznajo koritarstva, sebičnih koristi, ne hlap-

čevstva pod seboj in ne navzgor. Vsaka dela svoje delo v korist rodu in sebi. Nobena ni brezdelna in ne živi od dela drugih. Blagor za poedince ali „izvoljence“, tega ne poznajo. Borijo se junaško in složno, če se približa sovražnik njihovemu svetišču. Kraljico, ako je ne-sposobna, izženejo, trote pa ob pravem času. Vzamemo si pametne živalice, čebele, za vzgled. Koliko lepega in koristnega bi se lahko človek naučil pri njih. Da bi si le mogli v Jugoslaviji urediti vse tako, kakor to delajo čebele v svojih panjih.

Čebelar ima sedaj polne roke dela.

V maju nadaljujemo spekulativno pitanje, kakor je bilo v navodilu za april omenjeno. Pokladati moramo čebelam zadostno množino vode, posebno v slabih dneh, da jih zadržujemo, izletavati v neugodnih dneh. Pospesevati moramo razvoj zalege, da dobimo zgodnje roje.

Gledati moramo, da ljudstvo izednačimo, da slabičem pomagamo. Slabičem dodajemo več čebel na ta način, da denemo na večer v močnejše panje posode, papir ali deščico, katero namažemo z medom. Ker so mlade čebele prenašalke medu, se v par minutah oprimejo namazanih stvari, katere preložimo previdno v slabiče, v panje, ki jih hočemo okrepiti. Ako se to ponavlja večer za večerom, bomo kmalu videli

uspeh. Slabiči sprejmejo radi pridejane čebele. Čebele ostanejo v panju, ker mladiči se bavijo le s prenašanjem medu.

Pri panjih s premakljivimi deli (na ramičke) je izenačenje bolj enostavno. Močnemu panju odvzamemo sad brez čebel, ki je poln pokrite zalege in ga postavimo slabiču naravnost v čebelno gnezdo tik zraven lastne zalege. Seveda mora biti slabič toliko čebelen, da dobro obseda in greje pridejano zalego, ker sicer bi na obe strani škodovali.

Mesto odvzetega sata damo panju prazen, izdelan sat ali umetno medsteno, ne pa začetke, ker si drugače vzgojimo trovotino.

Ako je vreme ugodno, sme čez 14 dni odvzeti zopet en sat in ga dodati slabiču. Na ta način se v nekaj dnevih panji precej izenačijo.

V maju se ljudstva močno množijo. Treba je prostore primerno širiti. V to lahko rabimo deloma cele medstene. Medstene damo zadaj za zalego dva lepo izdelana sata.

Koncem aprila in v maju moramo posegati nekaterikrat v notranjost panjev, da si ogledame matico, če je še, razširjati vališča, ali se polastiti matičnih celic, da si vzgojimo mlade matice.

(Konec prihodnjič.)

Stročnice so zažgali. Uprava monopolov je menda zblaznela, sicer ne bi mogla izdati tako glupe odredbe. Mar bi stročnice „monopolizirali“ s trakovi in prodali, skupilo pa dali v državne blagajne, ki še imajo dovolj prostora za pol milijona Din!

Mnogoženstvo v Albaniji je odpravljeno. Med Albanci je največ Mohamedancev. Po svoji veri sme vsak Mohamedanec imeti po več žen. Odslej pa to ne bo več dopustno.

Komitaške čete so se zopet pojavile v južnih delih naše Srbije. Ministerski svet je imel dne 9. tm. zaradi tega sejo ter je sklepal o potrebnih varnostnih odredbah.

„Ženski svet“ se zove časopis, ki izhaja enkrat v Trstu. Stane na letu 48 Din. Naročila sprejema Milka Prunkova, Ljubljana, Grubarjevo nabrežje 14/II.

Ponarejeni 20 dolarski bankovci krožijo po Zagrebu. Kdor se hoče obvarovati škode, naj ne kupuje 20 dolarskih bankovcev od raznih zakotnih bankirjih in od neznanih oseb.

Zrakoplove (aeroplane) bodo začeli izdelovati in graditi v Brodu ob Savi, kjer izdelujejo že dalje časa vagone. Vsled svoje lege (približno v sredi naše države) je Brod zelo pripraven za tovarne (fabrike) in jih bo v kratkem še več nastalo, kakor poročajo hrvaški časopisi.

Prvi poštni aeroplan je minoli pondeljek odrinil iz Beograda v Pariz. Peljalo se je ž njim več oseb.

Dobro sta si izmislila, a ni se jima posrečilo. Dva trgovca iz Sarajeva sta se spravljala na pot v Dalmacijo, da tam nakupita blaga. Odločila sta se, da vzameta seboj 1800 dolarjev in sicer ne v denarnici (bankilarišu), ampak med podplati. Napraviti sta si dala nove čevlje in izročila čevljarju 1800 Dol z naročilom, naj je dene med dvojne podplate. Čevljar je obečal, da bo to storil, ko sta pa trgovca prišla v Dalmacijo in razparala čevlje, sta opazila, da je v njih samo 800 Dol. Ker sta vedela, da podplati dolarjev ne jedo, sta takoj sumila sarajevskega čevljarja in sedaj ovađila stvar sodišču, ki išče tistega, ki je obdržal 1000 Dol.

Železniška nesreča se je pripetila dne 23. t. m. na Savi. Poškodovanih je 5 oseb.

Zagrebski velesejm je bil otvorjen premimoči pondeljek.

Predvojna negažirana posojila. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Glede na tukajšnji razglas z dne 31. marca 1923, šte. A IV. 1470/2-1923 (Uradni list šte. 29 z dne 29. marca 1923) se objavlja, da je rok za odzemanje obveznic predvojnih negažiranih posojil bivše avstro-ogrske monarhije, ki je bil z razpisom ministrstva financ, generalne direkcije državnih dolgov v Beogradu z dne 9. marca 1923 D broj 4417 določen do 13. aprila 1923 po brzovjavi generalne direkcije državnih dolgov z dne 12. aprila 1923 D broj 7251 podaljšan do 1. maja 1923.

„Naš dom“, tednik v Murski Soboti in **„Nova pravda“,** tednik v Ljubljani sta glasili **Narodno-socijalistične stranke.** Somišljeniki, naročajte si ju!

Kavarna „Boroš“ v Murski Soboti ima na razpolago slovenske, hrvaške, srbske, madžarske in nemške časopise. Priporočamo to kavarno vsakomur.

Kdor hoče imeti dobre, trpežne pa tudi elegantne cipele, naj je kupi pri tvrdki Roglič v Mariboru. Glej oglas na četrti strani.

Tiskarna „Panonija“ v Gornji Radgoni izvršuje po zelo nizkih cenah in v najkrajšem času najraznovrstnejše tiskovine za urade, šole, cerkve. Tiska vizitke, trgovske kuverte. Priporoča se gg. odvetnikom in notarjem. Ima vsakovrstne nove in vsledtega čiste in jasne črke. Električni obrat ji omogočuje promptno izvršitev tudi obsežnih naročil. Tiska ne le slovenski, ampak tudi madžarski in nemški.

Koliko je vreden naš Dinar?

	Ta teden	Prejšnji teden
1 švicarski frank stane	18.— D	18.— D
1 laška lira	4.73 „	4.71 „
1 francoski frank	6.30 „	6.25 „
1 češka krona	2.91 „	2.90 „
1 nemška marka	0.46 „	0.46 „
1 avstrijska krona	0.13 „	0.13 „
1 ogrska krona	0.02 „	0.02 „
1 rumunski lej	0.50 „	0.47 „
1 dolar	96.— „	95.— „
1 angleški funt	461.— „	459.— „
1 poljska marka	0.04 „	0.04 „

Po svetu.

V Nemški Avstriji je v obtoku bankovcev za 4388 milijard kron. Na vsako osebo pride torej nad 700.000 K gotovega denarja.

Napetost med Madžarsko in Čehoslovaško. Madžarske obmejne čete in bande so na čehoslovaški meji napadle češko finančno stražo ter ubile čehoslovaškega finančnega uradnika. Zaradi tega je Čehoslovaška popolnoma zaprla meje proti Madžarski in sploh ne pusti niti ljudi niti blaga črez granico. To bo trajalo toliko časa, dokler se Madžarska pri čehoslovaški vladi ne bo opravičila in ne bo dala primernega zadoščenja.

Bolgarija in volitve. V eni prejšnjih števk smo poročali o Štambolijskem in o njegovih velikih uspehih za Bolgarijo. Dosegel je, da bo Bolgarija razmeroma malo vojne odškodnine plačevala. Pisali smo tudi, da se vrše v kratkem volitve in da si je Štambolijski dal prirediti volilni red tako, da male stranke ne pridejo v poštev in da dobi ravno on čimveč glasov. Volitve, ki so se vršile pred par dnevi v Bolgariji, potrjujejo, da je Štambolijski dobro delal in še boljše računal. Izid je tak, da ima njegova stranka, ki je kmečka stranka, od 246 mandatov veliko večino, namreč nad 200, dočim jih je imela prej komaj 113. Ker je Štambolijski prijatelj Jugoslavije, pozdravljamo od srca njegovo zmago.

Internacionalni socijalistični kongres se vrši dne 21. maja 1923 v Hamburgu v Nemčiji. Trajal bode 6 dni. Udeležile se bodo kongresa socijalistične stranke vseh kulturnih držav. Tudi Jugoslavija bode zastopana.

Agrarna reforma na Madžarskem se bo izvedla na sličen način kakor pri nas, toda ne v taki meri kakor pri nas. Posamezna rodbina dobi po 5 velikih plugov, posamezne osebe pa po 3 pluge.

V Johnstownu v Ameriki je pri nekem požaru zgorelo 60 prvovrstnih konjev v vrednosti 2 milijona dolarjev.

Srečni dediči. Neki šofer iz Rima je po nekem sorodniku v Ameriki podedoval (erbal) 85 milijonov dolarjev. Neki poljski židovi pa so po svojem sorodniku podedovali 180 milijonov dolarjev, kar pomeni v našem denarju okoli 70 milijard kron.

Zrakoplove — velikani. Na Angleškem se zelo trudi, da bi razvili zrakoplovni promet. Ustanovili so si celo ministarstvo za zrakoplovbo. Kakor poročajo angleški listi, namerava to ministarstvo v kratkem dati zgraditi 12 zrakoplovov, ki bodo mnogo večji kakor so sedanji in bodo lahko vozili na stotine ljudi v oddaljene kraje.

Dva nova svetnika. Poljski katoliki so poslali k papežu v Rim deputacijo s prošnjo, da se Butkiewicz, ki so ga umorili boljševiki, proglasi za svetnika. Kardinali pa bi radi papeža Pija X. dali uvrstiti med svetnike.

Madžarska. Dvorezno politiko igrajo Madžari. So kakor nož, ki na dva kraja reže. Celemu svetu pravijo, da hočejo mir s sosednimi državami, sami pa se doma obrožujejo. Izvedeno imajo nadrobno organizacijo trena. Komisija, ki kontrolira zaloge orožja in municije, je našla na mnogih mestih skrito orožje. Ceni se, da imajo Madžari par stotisoč pušk, več tisoč topov in strojnico (geppuška), čeprav bi jih ne smeli imeti niti ene desetine tega, kar imajo. Gospodje Madžari bi se torej zopet radi vojskovali.

Smešnice.

V hišo je stopila teta in rekla Jurčetu: „Veseli se. Ravno kar ti je prinesla štokrlja sestrico.“

Jurče je bil ves nor od veselja. „Hitiva, teta, da poveva materi to veselo novico.“

Učitelj: „Povej mi Jurče, zakaj je morje tako slano?“ Jurče premišljuje dolgo in odgovori: „Gospod učitelj, morje je slano... morje je slano zato, ker živi v njem mnogo soljenih slanikov.“

Soseda pride na dvorišče in vpraša Jurčeta, če so mati doma.

„Počakajte malo“, reče Jurče, „da jo grem vprašat,

(„Mladi Istranin“.)

Listnica uredništva.

„Mojmir“ v Mariboru. Povabilo smo prepozno prejeli in zato nismo mogli objaviti. Prosimo, da pošljete v prihodnje prej. — **G. J. K-č v Ljubljani.** Veseli nas, da ste nam pridobili naročnikov. To bo v prid celokupni stvari naše stranke. — **Gosp. D. J. v Beltincih.** Pišite pri priliki kaj o kulturnem življenju v Vašem okraju. Kratki dopisi so nam zelo dobrodošli. — **Dolnja Lendava.** Gosp. Š. G. nam o tem ni nič znanega. Bo menda pretirano. Da pa so jih napadli s kamenjem, to je resnica. Gotovo je to sramotno. Uredništvo.

Stavišče (fundoš) ali malo njivo v Murski Soboti. —
Naslov pove upravništvo.

Štufe, cajge, platno in vsefele blago po najnižji ceni vsikdar dobiti pri

Štefanu Smodiš
trgovina z manufakturnim blagom
MURSKA SOBOTA
GLAVNI TRG.

Črevlji, cipeli!

Črevlji, cipeli!

Izdelovalnica obutev vseh vrst

D. Roglič, Maribor

Koroška cesta 19

Telefon 157

Zahtevajte ilustrovani cenik!

Portland cement

Super fosfat (umetna gnojila)

Štajnkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno

Strešna lepenka (térpapir)

in ostale gospodarske potrebščine in produkte prodaja najbogše in najfalejše

Czipoth Viktor

trgovec z lesom, drvami in premogom

v Murski Soboti
Slovenska ulica

ROSIJA-FONSIER

zavarovalna in pozarovalna družba v Beogradu

Osnovni kapital 5.000.000 dinarjev.

Ravnateljstvo podružnice za Slovenijo v Ljubljani, Sodna ul. 2.

Družba izvršuje zavarovanje vseh vrst:

zavarovanje proti požaru,

vse vrste zavarovanj življenja pod najugodnejšimi pogoji,

zavarovanje proti posledicam telesnih nezgod,

zavarovanje vseh transportov,

zavarovanje proti škodi po toči,

zavarovanje jamstvene dolžnosti,

zavarovanje proti vlomu in tatvini,

zavarovanje stekla.

Glavni zastopstvi za Prekmurje:

v DOLNJI LENDAVI in v MURSKI SOBOTI.

Najboljša in najsigurnejša prilika za šparanje!

Jugoslovanski kreditni zavod

r. z. z o. z.

podružnica v Murski Soboti

(poleg apoteke)

plača interese na hranilne vloge in na vloge v tekočem računi

8% brez odpovedi 8%

Na vekše vezane šume se plača interese po dogovori
brez odtegnjenj rentnega in invalidskega davka.

Posojila se dovolijo na osebni kredit (proti vekslni) na hipoteke in v tekočem računi.

Zavod stoji neposredno pod državnim nadzorstvom.